

לויט. בורקאט המנוצח האמיץ

הדגמה של הפקת לקחים מספרות-צבאית

רס"ג מיכאל פייקס

התפקיד העיקרי מוטל על המנחה. עליו לפתוח את ה"הצגה", לקשר בין חלקיה, להעלות ולהדגיש את הלקחים בפרופורציות הנכונות. עליו אף להנחות את הדיון והויכוח שלאחר ההצגה, וכן מוטל עליו סיכום המסקנות.

אשר לשאר המשתתפים, הרי מאחר שבכל אחד מחלקי ההצגה לא נוטלים חלק יותר משלשה משתתפים, אין כל צורך ביותר מארבעה מדריכים להצגת הענין. אמצעים טכניים נרספים אשר להם ערך רב, ובמקרה של הצגה כזו הנם חלק בלתי נפרד ממנה, הם קודם כל שולחן-חול עם דמיים (פיגורות). על שולחן-חול זה יוצג המערך-ההתחלי של הכוחות היריבים; עם התפתחות תיאור הקרב יוזו הדמיים בהתאם להתפתחות המתוארת.

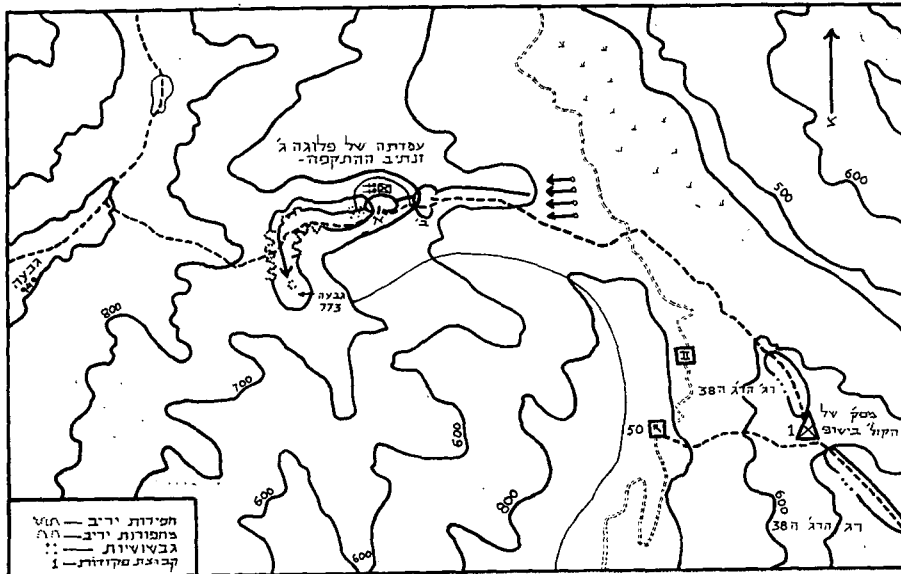
אמצעי-עזר נוסף, אם גם לא הכרחי, והיכול לשמש כאמצעי אלטרנטיבי לשולחן-חול, הן שיקופיות מוקרנות, מוכנות-מראש, של מרשמים ומצבים בהתפתחות סיפור הקרב. אלה תוקרנה תוך מהלך ההצגה.

הקרב

מנחה: ביום 31 באוגוסט 1951 קיים המג"ד — לויט-קול, אלו"ד בישוף קבוצת-פקודות. הוראותיו של המג"ד ניתנו ממוצב-חוף של הרגימנט 38, מקום שאיפשר קיום תצפית טובה על גבעה 773. להלן קטע מקבוצת-פקודות פקודות זו שנתקיימה ב-1100 במקום:

מג"ד: המשימה המוטלת על הגדוד מס' 1 הנה: כיבוש גבעה 773; סיוע באש לגדוד מס' 2; כיבוש גבעה 940; לאחר מכן

"רכס-הדמים".

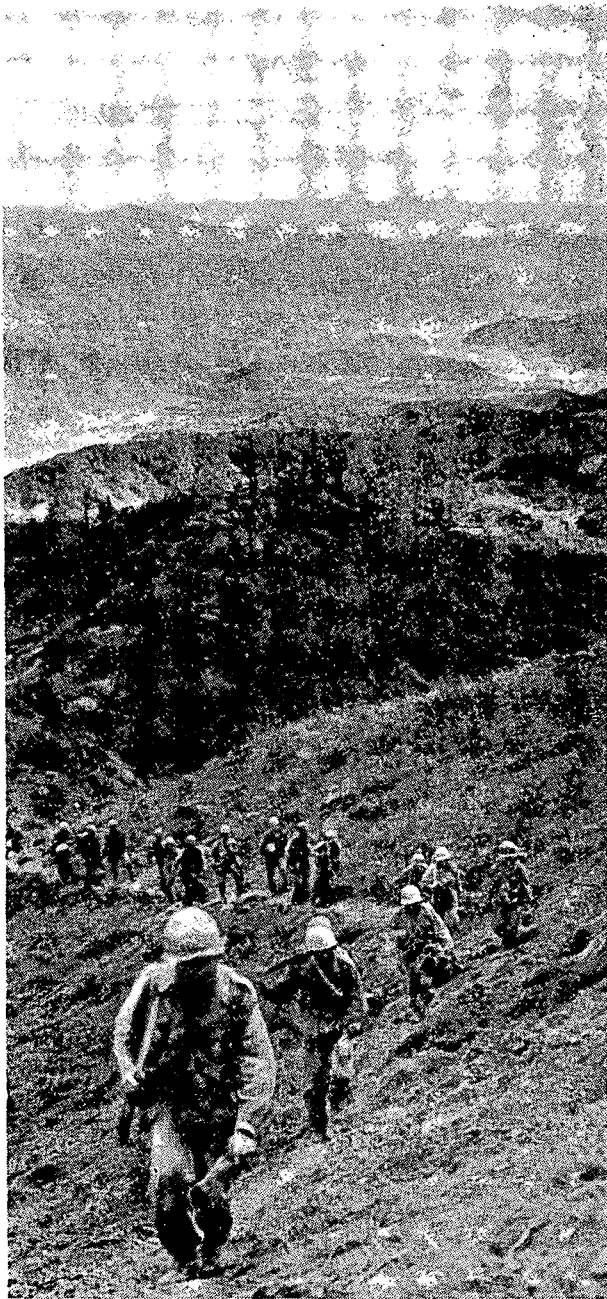
בהקשר למאמרי הקודם שנתפרסם ב"מערכות" קמ"ד, אני מביא כאן דוגמה "ספרותית" של ניתוח קרב על פי השיטה המוצעת. בחרתי לתאר קרב קצר ומצומצם לערך, אלא שגם מתוך דוגמה קטנה זו ניתן להסיק מספר ניכר של מסקנות רבות ערך. אני משוכנע שבעיון נוסף אפשר יהיה להפיק מתוך קטע קצר זה, מסקנות משניות נוספות, שאף להן ערך לא מבוטל. כדוגמה לשיטה זו שהבאתי, אציג ואנחת כאן אחד מן הקרבות שנערכו בחזית קוריאה — והמתואר בספר "קרבות בקוריאה", עמודים 253, 262.

זהו קרב אחד מתוך מערכת-קרבות שנמשכה מה-17 באוגוסט 1951 עד ה-5 בספטמבר אותה שנה, במקום הנקרא על-ידי בטאונזי הצבא של ארה"ב בשם "רכס-הדמים". מתוך מערכה מיגעת זו, בחרתי לתאר את הקרב שנערך ב-31 אוגוסט 1951 ואשר בו השתתף גדוד חי"ר מס' 1 מן הרגימנט התשיעי של צבא ארה"ב.

"רכס-הדמים", שלשם כיבושו התחוללה המערכה כולה, הוא רכס המורכב משלש גבעות — 983; 940; 773 והרכסים המחברים אותן. כיוונו הכללי של הרכס הוא כמעט מזרחית-מערבית, ואורכו מגיע ל-3 ק"מ בערך (ראה מרשם — וב' תרגיל שולחן חול).

הרכס כולו נחפר ביסודיות מרובה — דוגמת רוב המוצבים הצפון-קוריאניים. עמדות הצפון-קוריאנים מוקמו רובן בתוך מחפורות, שהיו מחוברות על-ידי רשת תעלות-קשר צפופה ויעילה ביותר. בתוך המחפורות נמצאו הגייסות הצ.ק. על צידם ונשקם הכבד, כשהלק מן המחפורות שימשו גם כעמדות ארטילריה. כל מחפורת יכולה היתה לספק מחסה ל-60 חייל. כל-מר — הכוחות הצ.ק. היו מוגנים בהחלט מפגיעות ארטילריה ואש-מזיהאור. יתר על כן, כל העמדות הצ.ק. היו מוסוות היטב בעזרת הצמחיה הסבוכה המכסה את כל הרכס, ועל-כן כמעט ולא ניתנו כלל לאיפון.

כפי שכבר ציינתי, מתחיל הקרב, אותו אנו מנתחים, ב-31 באוגוסט 1951, כשבוועיים לפתיחת הקרבות על "רכס הדמים". לצורך ההצגה של קרב זה, דרוש צות קטן אשר ייצג את המשתתפים הבאים: 1. מנחה ה"הצגה". 2. מפקד הגדוד. 3. קצין-מודיעין. 4. מפקד פלוגה ב'. 5. מפקד מחלקה — לויט. י. בורקאט.

זירת הקרב

פלוגה ג' „נתקעה“ כ־250 מ' לפני היעד מצדו המזרחי, לאחר שסבלה אבידות כבידות בשעת טיהור שטח הגבושיות. פלוגה ב' נעה בעקבותיה, כשמאחריה נעה פלוגה א'. בשעה 1600 פקד המג"ד על פלוגה ב' לחלוף על פני פלוגה ג' ולהמשיך בהסתערות. על פלוגה ג' פקד לסייע באש לפלוגה ב' ככל יכולתה. על פלוגה א' פקד להשאר במקומה. בשל הערפל פקד המג"ד שלא להשתמש באש ארטילריה לחיפוי קרוב. מ"פ ב' קרא אליו את מפקדי מחלקותיו ופקד על לויטננט בורקאט לנוע ראשון עם מחלקתו. מחלקה זו מנתה 22 לוחמים מהם 16 שהצטרפו למחלקה לפני הקרב, והיו חסרי נסיון קרבי ואף לוקים ברמתם ובכשרם הקרביים. לאחר שסקרנו את המצב — הבה נצטרף אל לויטננט בורקאט

חייב הגדוד להיות נכון לניצול ההצלחה ולהתקדם לכיוון גבעה 983. קצין מודיעין: השטח מוכר היטב לכולנו מן הקרבות שניהלנו פה בימים האחרונים; כדי להתעדכן אחזור ואציין מספר נקודות חשובות: עיקר מערך האויב נמצא בחלקה הדרומי של גבעה 773. בחלקו המזרחי של היעד נמצאות שתי מחפורות לוחמים שמחוכן יוצאות שתי תעלות קשר; האחת מוליכה לדרום והשנייה — לדרום מזרח. בתעלות נחפרו כוכייריה ועמדות מקלעים. בקצה הדרומי של הגבעה — מחפורת נוספת. תעלות ועמדות נמצאות גם במדרון המערבי של דרום הגבעה. בעומק הפרסה, במקום בו נוטה השלוחה דרומה נמצאת עוד מחפורת. נראה לי כי היא משמשת כמוצב פיקוד ומקום להחזקת עתודה. חוליות מקלע ורמנים פוזרות בכל השטח שמן המערך הצ.ק. עד אלינו מוצאות מחסה בין הגבשושיות. רוחו של האויב איתנה — והצלחתו בקרבות הקודמים, וב־הדיפת התקפותינו הקודמות, הוסיפה לבטחוננו העצמי.

מג"ד: הפסק ל„בלבל“ על בטחון עצמי ומורל. ידוע לי שהצ.ק. „חטפו“ מנה הגונה וסבלו אבידות רבות — כך שלפי הערכתי כוח התנגדותם קטן משהיה.

קצין מודיעין: ברצוני רק להוסיף, שבגלל צורת הפרסה של היעד — קיים סיוע הדדי בין חלקי הגבעה השונים. נוסף לזה יכולים הצ.ק. שבתוך המוצב להסתייע באש שטוחת־מסלול הנורית מגבעה 940 לכיוון דרום, מערב וצפון של היעד ואפשר אפילו שגם לחלקים הקדמיים מכיוון מזרח.

מג"ד: הפסק לספר על סיוע אויב מכל הכיוונים האחרים — כשאנו תוקפים ממזרח, דרך הממד הצר. כדאי שברגע זה תיגש למפקד מוצב החוק, ותברר פרטים נוספים. והעיקר — תברר אם ראו שהצ.ק. הפעילו משימות אש־סכנה תלולות־מסלול. וחשוב לא פחות — אם הם יודעים משהו על הימצאות שדות־מוקשים והיכן, בעיקר בחזית המזרחית של היעד. ועכשיו ניגש לענין עצמו. אנתנו נתקוף את היעד בצורה הזו:

פלוגה ג' — תנוע ראשונה, תטהר את שטח־ההפקר ותיאחו בקדמת היעד, מצד מזרח;

פלוגה ב' — תנוע בעקבות פלוגה ג' ולפי פקודתי תמשיך ותטהר את היעד כשהיא מסתייעת באש־שטוחת־מסלול מפלוגה ג';

פלוגה א' — תנוע אחרי פלוגה ב', אחרי כיבוש חלקו המזרחי של היעד, תפנה צפונה ותנוע למרגלות הגבעה לכיוון גבעה 940;

סיוע: שתי סוללות מרגמות כבדות — בסיוע־ישיר לכיבוש גבעה 773; גדוד ארטילריה בינוני — בסיוע־כללי. במקרה הצורך יופעל גדוד זה גם לכיוון גבעה 940. עם כל אחת מן הפלוגות ילך קצין תצפית־קדמי; מפקד סוללת המרגמות ישאר אתי.

שליטה: מוצב־הפיקוד ישאר כאן; קשר — כרגיל. עם כיבוש היעד נעביר את מפקדת הגדוד לגבעה 773.

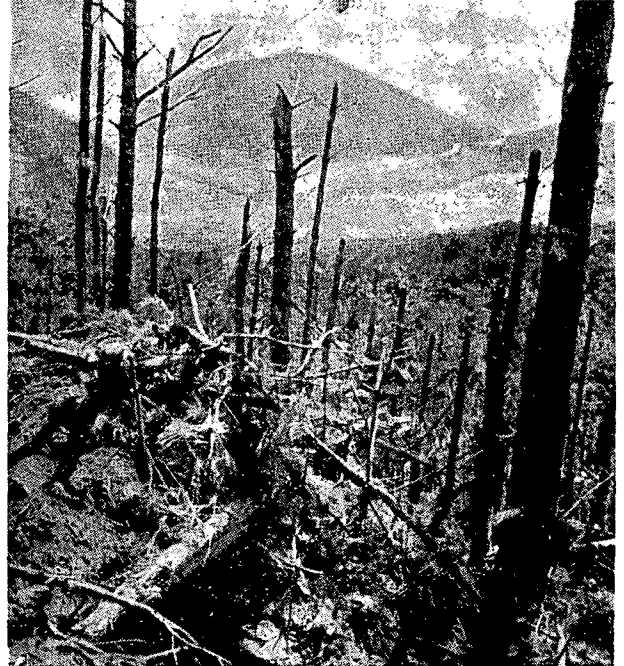
אני חוזר ומזכיר לכם, שכל עוד לא נכבש היעד ינועו כוחותינו רק בכיוון אחד — מערבה; לאחר זאת, בהתאם לכיוון הפרסה, עד טיהורם של המוצבים. פינוי פצועים ייעשה לדרך שמתחתינו. הפינוי לתחנת־האיסוף הגדודית ייעשה רק אחרי הכיבוש, ולאחר שאני אאשר תחילה את הפינוי.

הכל ברור? יש שאלות?

מנצח: ההתקדמות החלה, ולפני שנתחיל לעקוב אחרי יחידת החוד של ההתקפה — ונצטרף ללויטננט י. בורקאט — נסקור את המצב אליו נקלע גדוד מס' 1.

ומחלקתו בהתקדמותם לעבר היעד. מיד מראשית דרכה נמצאה המחלקה תחת אש חזקה של הצ"ק.
לויט. בורקאט: אנו ננוע כמחלקה הראשונה של פלוגתנו שמיד תחלוף על פני פלוגה ג', כיעד ראשון תשמש לנו פסגת התלולית כ־120 מ' מאתנו, זו שאנו עומדים למרגלותיה. בראש התלולית ומאחורי הגבשושיות שבשטח המשתרע מאתנו והלאה, פוזרים חיילים צ"ק. לטיהור התלולית ולתנועה נקבל סיוע מהפלוגות האחרות וממחלקות 2 ו־3.

אני אנוע ראשון עם 4 חיילים מכיתה מס' 1; שאר הכוח ינוע אחריו לפי הסדר הרגיל. סמל-המחלקה ינוע בראש הכיתה האחר

המחפורת

רונה. סמל-ראשון לארנו, דאג לארגן את החיפוי כשננוע למעלה!
מנחה: בורקאט וחוליתו הגיעו עד לכ־10 מ' מפסגת התלולית. בורקאט המשיך לזחול קדימה, שלף נצרה מרימון והשליכו אל מאחורי פסגת התלולית — תוך כדי כך נפלה קסדתו מראשו. מיד עם ההתפוצצות זינקה החוליה קדימה — ומצאה בראש התלולית שוחות ריקות מאדם.

בורקאט: רץ, הבא את מכשיר הקשר מיד!

רץ: המכשיר לא פועל, המפקד.

בורקאט: לעזאזל, נשארנו בלי שום קשר, גם לא קשר עין. סמל-המחלקה! הוז את המחלקה קדימה — אנחנו ממשיכים!

מנחה: במקום זה, כעשרים מטר לפני פסגת התלולית השניה, נוכח בורקאט שרימונים עפים מעל לראשו. הרימונים הלפנו מעל חוליתו ונפלו והתפוצצו בעורף מחלקתו. כתוצאה מכך נפגעו חיילים מן המחלקה. אותם החיילים שהבחינו במעופם של הרימונים בסמוך להם, אף לא ניסו להתחמק מפגיעתם. כשהתבוננו בורקאט סביבו, ראה שהרימונים נזרקו מתוך מחפורת שנמצאה ממולו.

מפקד הפלוגה שעמד מיד על המצב, שלח שלושה מקלעים ממחלקה אחרת לסיוע. הללו באו והחלו יורים ללא מחסה. כתוצאה מכך נפגעו חיילים נוספים. הרימונים שנזרקו עליידי החיילי המחלקה, אף

הם לא הועילו ולא כלום, משום שנזרקו שלא בדיוק.
 בורקאט שנוכח בעובדה שידו על התחמונה בקרב האש, פקד על חוליתו:

בורקאט: מ"כ, רימון!

מ"כ: הנה הרימונים, המפקד!

מנחה: בורקאט הטיל רימונים נוספים לכיוון המחפורת, ומששכחו ההתפוצצויות נשתרר שקט ובורקאט היה משוכנע שידו על העליונה.

בורקאט: אחרי! הסתער... לכל הרוחות! הנה הם באים...

מנחה: באותו רגע ממש נפתחה דלת המחפורת ומטח רימונים הוטל לעברו. בורקאט והמ"כ שהיה עמו נסוגו על־מנת לחמוק מן הרימונים. בניסיה זו נפצעו שניהם. ואז פקד על אנשיו:

בורקאט: התארגנו בשקט והמתינו עד שתבוא עזרה ופקודות נוספות מן המ"פ.

מנחה: בשעה זו ירד הלילה והמג"ד פקד על פלוגה ב' לסגת ולהתארגן ללילה במתחם גדודי. יום-לחימה נוסף חלף כשבסופו נסוגו האמריקאים מאותו שטח שהצליחו לכבוש ברוב עמל במשך היום.

*

עם תום ההצגה" על המנחה לנהל דיון וויכוח מכוונים בצות הצופים. לדעתי, מוטב שהדיון יתנהל בשלבים על־פי נושאים, כשלגבי כל נושא נערך סיכום ומוסקת מסקנה על־ידי הצות בעזרת המנחה.

ראשי פרקים ומסקנות של דיון כזה על־פי נושאים ניתנים להלן לגבי הקרב שסיפורו עובד למעלה.

סיכום על־ידי המנחה

הצגנו את סיפורו של הקרב וניסינו להבליט את המסקנות המשתמעות מתוכו תוך תיאור שלביו השונים. אולם כדי למצות את לקחי הקרב עד תומם, נחזור ונדגיש את הנקודות הנראות כחשובות.

מקומו של המפקד

המג"ד הציב עצמו בעורף כוחותיו — בכך נצטמצמה-מראש השפעתו על מהלך הקרב. יש להנחיל שלו נמצא עם פלוגת החלוץ, היה הכוח הנושא במאמץ הקרב גדול יותר, וממילא לא היתה מחלקתו של בורקאט הופכת לנושא העיקרי וה־כמעט-בלעדי של ההתקפה הגדודית.

מ"פ ב' נהג כדוגמת מפקד גדודי. הוא, כמפקד פלוגת החלוץ, שלח את בורקאט לפנים במקום ללכת בעצמו — ועקב אחרי מהלך הקרב באמצעות דיווח. לאחר שנפגע מכשיר-הקשר איבד לתלוטין את האמצעי היחידי בעזרתו עקב אחרי אירועי הקרב — כלומר לא רק שלא היתה לו שליטה כלשהי על מהלך הקרב, אלא אפילו מעט האינפורמציה נמנעה ממנו.

לעומת שני אלה המלמדים אותנו היטב היכן לא צריך המפקד להיות, הרי משמש לויטנט בורקאט כדוגמה טובה של המפקד היודע היכן מקומו: בראש חייליו, רק בזכותו הצליחו הכוחות האמריקאיים להגיע לפחות לקרב מגע.

המסקנה:

מקומו של המפקד בראש חייליו.

בנושא זה אתיחס רק למחלקתו של בורקאט וחיילי התגבורת שקיבל מפלוגה א', מכיון שהללו בלבד היו הלוחמים בקרב זה.

רמת האימון של מרבית החיילים היתה נמוכה ובלתי משביעת רצון, הם היו ברובם טירונים שצורפו לפלוגה זמן קצר לפני הקרב. החיילים נעו בצפיפות כשהם משמשים מטרה נוחה לאויב; הם לא עשו כל מאמץ להתחמק מן הרימונים שנזרקו לעברם, ומאוחר יותר ירו בעמידה ובכך חשפו עצמם לאש הצ"ק. לעומתם נעו והסתערו לויטננט בורקאט והמ"כ שהיה עמו, התחמקו מן הרימונים, לפי כל הכללים המקובלים, והשיגו את מירב התוצאות האפשריות.

אין כל צל של ספק שתופעות אלה מוכיחות בבהירות את הצורך החיוני באימון ותרגול מכני, המקנים ללוחם את התגובות האינסטינקטיביות תחת אש ובשעת לחימה. פרט לעובדה שרמת האימון של החיילים היתה נמוכה, יש לתלות את הקולר גם בחוסר תשומת-לב מתאימה מצד סגל הפיקוד הנמוך בפלוגה. יתר הקפדה ומתן הוראות נוספות מצדם היה "מיעל" את פעולת המחלקה ובודאי מצמצם את אבידותיה.

המסקנה :

הקפד על אימון החיילים, והנכס למילוי פקודות בכל מצב.

רוח-לחימה

פגם קשה בפעילותה של המחלקה היה נעוץ בכך, שחלק ניכר מחייליה לא הכירו איש את רעהו. על-ידי כך ניטלה מהם האפשרות לעבוד כצוות. דרישה זו הגה חיונית, בכל פעולה מסוג זה. העובדה שבורקאט העדיף להסתער על המח"פורת בעצמו בליווי המ"כ בלבד — מעידה על כך מה היתה דעתו של חייל מנוסה זה על חיילי מחלקתו שלו.

המסקנה :

צירוף-חיילים מקרי איננו יכול להוות צות.

קשר

מחלקתו של בורקאט היתה היחידה שקיימה בקרב זה מגע עם האויב. היא היתה מצוידת במכשיר-קשר אחד בלבד, וכאשר זה התקלקל נותרה בלא אמצעי-קשר — כלומר איש מן המפקדים מאחור לא יכול היה לדעת דבר על המתרחש במקום. בורקאט ומחלקתו לא יכלו לדעת דבר על המתרחש בעורף.

יש לדאוג שבידי יחידת-החוד — אף אם זו רק מחלקה — יהיו אמצעי-תקשורת נוספים. אם זה מכשיר-הקשר של קצין התצפית הק, מי, אם זה מכשיר-קשר רורבי מרשת הפיקוד, או אף מכשיר-הקשר של בקר-האש-הנייד.

המסקנה :

יש לספק ליחידת-חוד אמצעי תקשורת נוספים.

פיצול הגדוד ליחידות-משנה, וחלוקתן הנוספת ליחידות קטנות עוד יותר, היה משגה חמור. כתוצאה מפיצול-יתר זה ניהלה את הקרב הגדודי מחלקה אחת בלבד, או ליתר דיוק — חולית המ"מ. גם אם היעד צר בכיוון ההתקפה, יש לבנות את הכוח המסתער בצורה כזו שתאפשר הטלת כוח גדול לקרב תוך כדי התפתחותו. במקרה כזה אין ספק שיש לערוך את הכוח המסתער כשהוא בנוי לעומק, כשיחידות-המשנה ערוכות בזו אחר זו על-פי סדר כניסתן לקרב.

גם במקרה הגדון משפיע מאוד מקומו של המפקד ושליטתו בכוח הלוחם, בחירת ציר ההתקפה, ממזרח למערב, וקביעת ההסתערות על היעד ממזרחו, נראים לי כנכונים. יתכן שהיה מקום להתקפת-הטעיה מכיוון דרום, במגמה לפצל את מאמצי ההגנה של הכוח הצ"ק, וכדי להסית דעתו מהמאמץ העיקרי (נתוני מזג-אוויר היו מתאימים מאד לכך).

המסקנה :

יש להטיל למערכה כוח-לוחם רב ככל-האפשר, ולשמור על רציפות ההתקפה.

השימוש בסיוע

עצמת האש היתה השטח היחידי בו היתה לאמריקאים עדיפות מוחלטת במשך כל המלחמה בקוריאה — ובכלל זה גם בקרב המתואר כאן. אך כאן אנו נוכחים לדעת כי בשל העדר פל לא ניצל הסיוע כראוי. נראה לי שאפשר ואפשר היה להפעיל אש מרגמות וארטילריה בירי-מחושב — בעיקר לאור העובדה שעל יעד זה התחוללו קרבות זה זמן רב. הנחיתת אש מרוכזת — למרות הערפל — על קדמת היעד לפני ההסתערות, ולעומק היעד עם ההסתערות, היתה מסייעת רבות בידי הכוח המסתער. מבחינת תנאי הקרקע ניתן היה לקרב טנקים לשם סיוע לחי"ר. משום מה לא ניצלו האמריקאים נשק רב-ערך זה, והעדיפו להשאיר את הטנקים על הדרך מאחור.

המסקנה :

בהתקפה יש ליצור עדיפות מוחלטת באש לגבי הקטע המותקף ולנצלה ביעילות. ככל שתגדל האש על היעד — תקטן האש הנורית ממנו.

התחפרות, הסוואה, קרקע

הצ"ק, התארגנו במוצביהם בצורה שמנעה מן הכוח האמריקאי התוקף לדעת היכן וכיצד הם ערוכים, ומהו הקף פריסתם. כתוצאה מהיערכות זו נוצרו מצבים מאוד לא נוחים לכוח התוקף. בורקאט מבצע התקפה, "על ריק" ומיד אח"כ מופתע מאש הנורית מהתחפרות ומעמדות שאותרו רק אחרי שהצ"ק פעלו מתוכן זמן רב למדי. לעומת זאת לא עשו האמריקאים כל ניסיון "להפתיע" בהתקפתם, או להסוותה.

המסקנה :

אכן את האויב מהר ככל האפשר והתגלה מאוחר ככל האפשר.

קסדתו של בורקאט נתקלה ונפלה בראשית הקרב — לאחר זמן מה נפצע בורקאט בראשו על-ידי רסיסי רימון. יש להניח שבדיקת ציוד לפני הקרב היתה מונעת תקלות מיותרות מסוג זה. כל פריט חסר בציוד, או ציוד הנמצא במצב פגום, עלולים להיות „המסמר הקטן“.

המסקנה:

בדוק את הציוד לפני הקרב, דאג לשלמותו ולמצבו התקין.

ניצול ההצלחה

חובה לשמור על העקרון של „ניצול ההצלחה“ המירבי בכל דרג ודרג. מכל מקום אסור באיסור חמור לבזבז אותה. בקרב בוח על „רכס הדמים“ אנו עדים למקרים רבים של נסיגה מיעד, או מחלקו, זמן קצר לאחר כיבושו. וגם בקרב המתואר אירע דבר דומה. ניתוק המגע עם האויב לאחר שבורקאט היה קרוב כל כך לכיבושו, הביא תוך זמן קצר לבזבוז דם, יגע ויוס-לחמימה שלם. לעולם יש לעשות עוד „מאמץ קטן“, אשר לעתים קרובות כל כך הוא הקובע את המנצח במלחמה.

במערכה כמו זו שהתנהלה על „רכס הדמים“ אין לסגת להת- ארגנות וכדומה; כל שעל אדמה שנכבש — חובה להחזיק בו. אם יש צורך להתארגן, צריך לעשות זאת מכיוון השטח הנכבש בכיוון לאויב, ולא לעורף; כמובן, כל זמן שאין זה אבסורד מבחינה טקטית.

המסקנה:

נצל את ההצלחה במירבה, אל תותר על כל שעל אדמה שנכבש.

*

הבאנו בזה דוגמה אפשרית לשחזור קרב, והפעם מתקופת אבקה-שריפה.

דוגמה קצרה זאת ממחישה את אחת הדרכים למיצוי לקחים שאינם ברייה-השגה בתרגילים-טקטיים ללא-גייסות או במערכ- כון, גורם האדם — התנהגותו ואימונו — מובלט ומועלה כאן בכל חשיבותו. גם הלקחים האחרים משכנעים יותר כאשר הם עולים מעצמם מתוך סיפור הקרב. „אין חכם כבעל-הנסיון“ בכל שטח — ואין חכם מן הלומד מבצל-הנסיון, בכל הנושאים העוסקים בחינוך לוחמים והכנתם לקרב. בטוחני שמישיטה זו ניתן יהיה למצות תועלת רבה יותר בעתיד. נושא זה — ככל נושא אחר — אינו יכול להגיע לשיא יעילותו בנסיון ראשון.

תנודות בתחרות: מטוסים - טילים

הלא-יותר-מדי-רחוק גם, שיא-טילי-המגן אשר יתכן ויהיה לטיל-נגד-טיילים — הזאוס, וב- צד כל אלה — אף גדודי ה„האוק“, עקומה משונה-לכאורה נראית ב„פיקוד-הא- ויר הטקטי“ (לסייע לכל סוגיו); לפי אותם שלושה מועדים יהיו מספרי כנסותיו: 32, 43, 36. ירידה זו, הצפויה ב-1963, ודאי שאינה נובעת מהתמעטות הצורך בסיוע-טקטי. אך יתכן שהיא מתאפשרת על-ידי שינוי הצורה שלו: ריבויים של גדודי-טילי-המגן (ה„אוק“, ובמידת מה גם, הרקולס), בזירת אירופה וב- עוד מקומות — המאפשרת ויתור על חלק מיחידות-הירוט; וכן — על-ידי תגבורת טי- לים-טקטיים חדשים (סרג'נט, פאָרשינג) — המקטינה את הצורך בטייסות-סער להתקפות על מטרות-קרקע“.

התפתחותו של חיל-האוויר האמריקאי בשנים האחרונות מדגימה את „כפילות-המגמות“ המציינת את התקופה הנוכחית: מצד אחד, הגברת ההדגשה על הטיילים, ופחיתה (לפחות יחסית) ביחידות מטוסים-המופעלים על-ידי טייסים; אך, עם זאת האטה יחסית בתהליך זה, שכתוצאה ממנה כבר אין מדברים על כך שהמפציץ התישן כבר או יתישן תוך שנתיים-שלוש — אלא דוחים סיכוי זה עד לסף שנות-השבעים. והרי סיכום צרפתי מוסמך לחזיונות אלה ארה"ב.

ניהם אף שתי כנפות של „B-58“, לעומת זה יתוספו 13 כנפות של טילי „אטלס“ ו-12 של „טיטן“; וכן יוכנסו טילי „מיניטמן“ החד- שים למערך. ב„פיקוד-הגנת-האוויר“ שבארה"ב גופא, מספרי הכנפות של מטוסי-הירוט הם: 19 ליולי 1961, 18 ליולי 1962 ו-17 ליולי 1963. לעומת זה, הולך ומתרחב בו מערך טילי „הניקא“; הן אלה המיושנים, המוצאים כבר בהדרגה — „אֶפֶס“ החדשים — „הרקולס“, ודאי כי בעתיד

„שני תהליכים מקבילים (אם כי — בכיוונים הפוכים) ניכרים בחיל-האוויר האמריקני: גיי- דול מהיר של כנפות הטיילים — וצמצום (אם גם אטי) במספר הכנפות של מטוסים לסוגי- הם. כך, מספר כנפות בפועל, ב„פיקוד-האוויר- האטנטרנט“ (זרוע-המחץ של חיל-האוויר) לפני שנה היה — 37; וכפי המתוכנן — כזה הוא המספר גם כיום. אך הוא יהיה רק 33 כעבור שנה (אמנם לסוף 1962 יצוידו לא-מעטים מ- כנפות אלה במפציצים חדישים-יותר — בי-